

gegeven, welke kunnen worden gevolgd om, al naar den bijzonderen wensch van den verzamelaar en diens middelen, een keurverzameling te verkrijgen die hem en allen zal en moet tevredenstellen. Wordt hierop het tentoonstellingsbeginsel gegrondvest, dan wordt ook gebroken met de oude, verrotte elementen van be-

kroningen van het „goud”, in stede van de „liefde”. En dan, dan zal de periode van groei en bloei der algemeen-verzameling, ten nutte en ten bate van Philatelie zijn aangebroken, waarvan het begin zal worden aanschouwd, doch het einde niet zal zijn te voorzien!
's Gravenhage, October 1910. HOOFDREDACTEUR.

Dames en Heeren Abonnten worden beleefd verzocht, bij eventueelen wensch dat de regelmatige toezending van dit Tijdschrift in het nieuwe jaar worde gestaakt, hiervan de Administratie, Balistraat 57, 's Gravenhage, vóór 1 Januari 1911 kennis te willen geven. Is men bij den boekhandel geabonneerd, dat men dan bij die kennisgeving den naam van dien boekhandelaar opgeve, voor welke welwillendheid wij onzen dank betuigen!

Bij niet-opzegging vóór of op 31 December a. s. wordt, gelijk elk beschaafd lezer weet, het abonnement stilzwijgend verlengd, en zal per postkwitantie daarover worden beschikt in den loop der tweede helft van de maand Januari, met verhooging van 10 cent per kwitantie, zoo niet vóór 15 Januari 1911 het bedrag van f 2.50, buitenland f 3.—, aan de Administratie voornoemd is overgemaakt. Deze laatste betalingswijze, voor U de meest billijke, is voor ons de meest gewenschte.

Tegelijkertijd bieden wij, in naam der Redactie, onzen lezers onze gelukwenschen aan bij de ophanden zijnde jaarwisseling, en betuigen wij onze erkentelijkheid aan allen, die op een of andere wijze voor ons werkzaam waren, ons trachtten nuttig te zijn, of ons hebben wenschen te helpen of te steunen. Wij hopen vurig, dat het jaar 1911 voor U allen een gezegend jaar moge zijn, en het ook in philatelistisch opzicht, U zal tevreden stellen, zoo mogelijk gelukkig maken!
DE HOOFDREDACTEUR.

NIEUWE UITGIFTEN, AFWIJKINGEN, ONTDEKKINGEN, BIJZONDERHEDEN.

A. — NEDERLAND EN KOLONIËN.

DOOR

J. B. ROBERT en J. E. BOHLMMEIJER.

NEDERLAND. — Door den Heer J. E. Bohlmeijer zijn de ondervolgende stukken van ons geacht lid Heer A. J. Warren, *Epsóm*, ontvangen, als antwoord met betoog of opmerking: *a.* op het artikel van den Heer Joh. G. Haas, en *b.* op de bemerkings van den Heer Bohlmeijer, welke beide stukken voorkomen in het Novembernummer, blz. 161 resp. blz. 155.

a. De Eerste Uitgifte van 1852/63. — Een paar liefhebbers in de studie der platenserie in Engeland, moeten hunnen dank aan den Heer Kapitein Haas betuigen, voor de bekendmaking van zijn oude aantekeningen over die serie. Reeds zien zij in eenige aantekeningen de bevestiging van sommige hunner conclusies, en omgekeerd meenen zij uit hunne zegelstudie de ware bedoeling van eenige uitdrukkingen in de Muntverslagen te kunnen geven.

Een plaat van 1856 die „opnieuw moest worden opgemaakt”, doelt zeker op de 5 ct. donkerblauw met de bekende „retouches” en „graveeruitglijdingen” van dat jaar, terwijl de beschrijving van het gebeurde in

1861 met een plaat der 10 ct. eene officiele omschrijving is van de plaat met „hoorn” en „hoorn gerepareerd”. Tenzij het blijkt dat, na het ongeluk in 1861, eene nieuwe „vermenigvuldigingsmachine” (in het Eng. „transfer rol”) werd gemaakt, blijven zij betwijfelen of een nieuwe plaat in 1862 gemaakt werd, en meen ik eerder dat de heer Wilkinson van *Gateshead* gelijk heeft, waar hij gelooft aan eene herleving van de mooie plaat van 1858/59, waarvan in het „overzicht” van Kapitein Haas geen melding is gemaakt. Aan den anderen kant missen wij de nieuwe 5 ct.-plaat van 1862/63.

Toen Kapt. Haas zijne aantekeningen maakte — 10 à 15 jaren geleden — bleven de geheimen van deze eerste uitgifte haast alle verborgen gehouden. Met onze hedendaagsche kennis zoude een verdere navorsching in bedoelde Muntverslagen zeer nuttig zijn. Misschien konden wij dan te weten komen, waarom wij, met zoo'n overvloed van nieuwe platen, toch nog zoo rijk bedeed zijn met „hoek- en zijretouches” van de 5 ct. in de jaren 1859 tot 61.
A. J. WARREN.

P.S. In de aantekeningen van Kapt. Haas is nu en dan een kleine verwarring tusschen het bestellen van stalen (? verstaald-koperen) platen en het order geven om die te bewerken.

b. **Perforations Galore.** — De voor mij zeer vleierende woorden van den Heer Bohlmeijer in zijne bespreking mijner brochure, doen mij de hoop koesteren het mij gepermitteerd kan worden, mijn standpunt betreffende de „lijntanding 14 kleine gaten” eenigszins uite te leggen.

Bohlmeijer refereert mij naar de Wapenzegels van 1869, waarvoor deze pintandingsmachine 14 zoude zijn gebruikt (misschien gemaakt?). Wie heeft vellen hiervan met rand?

Ik bemerk dat deze zegels . . . over een geheele rij gemeten . . . een afstand toonen van 25 mm., wat precies overeenkomt met die van de 1 ct. Ned. Ind. 1874, get. $13\frac{1}{4} \times 14$. Nu bezit ik een blok van negen rijen van dit zegel, met boven- en zijranden, en kunnen wij aannemen dat onze pin 14 in beide uitgiften dezelfde werking zal toonen.

Bij mijn 1 ct-vel loopt de tanding 14 door den geheelen rand van het vel . . . een breedte van 32 mm. (in cliché No. 13 mijner brochure a), heeft de drukker verzuimd den heelen rand te laten zien). Beide uitgiften kwamen in vellen van 200 zegels uit en hiervoor zoude een arm van 500 mm. lengte noodig zijn, *plus* 50 tot 60 mm. minstens voor de randen . . . een onhandig ding en veel te lang voor het beoogde doel! b)

Ik begon dus ernstig te denken aan een wielmachine.

Nu zegt heer B. het tegenovergestelde te kunnen *bewijzen* met een blok zegels van f 2.50 . . . mij vriendelijk toegezonden. Het *bewijs* ligt hierin, dat in elke rij dezelfde kleine misplaatsing van één gaatje is op te merken. Ongetwijfeld doet dit op zijn beurt meer denken aan een „arm”, werkende als „guillotijn”, even als de $13\frac{1}{4}$ -kam, nadat de verticale kamarmen weggenomen waren, doch opvallend is het toch dat die tandingvariatie *niet*, zooals hij denkt, altijd „op dezelfde hoogte” voorkomt, doch telkens van rij tot rij eene halve mm. lager valt! c) Hetzelfde is te zien in mijn vel van 1 ct. Ned. Indië, waar in 'de negende rij een kleine afwijking te zien is in het buitenste (rechte) perforatievlak tegen den top van het zegel, dan (naar links) telkens iets naar beneden, totdat tusschen het 1ste en

a) Van den Heer Warren heb ik nog een viertal exemplaren zijner brochure met platen; op aanvraag zend ik deze gaarne gratis den belangstellende toe. — HOOFDREDACTEUR.

1) De Heer Warren vindt dien arm „een onhandig ding en veel te lang voor het doel”, bij een perforatie 14, *kleine gaten*, en blijkbaar *niet* bij een perforatie 14, *grote gaten*, zooals toch ook getand zijn vellen van 200 zegels, o. a. die van Nederland type 1872, 25 cent en Ned. Indië, Koning, 50 ct. Is daaraan wel gedacht? (J. E. BOHLMMEIJER.)

2) Zeker, dat heb ik opgemerkt; maar denkt eens even na! Een hand die een losliggend vel, voor een volgende perforatielij, een halve millimeter hooger of lager aanlegt, is dat niet een zeer groote mogelijkheid? Het toeval wilde toch, dat ik deze week den Heer Koning kon opmerksaam maken op een vel van het tegenwoordige 1 Gulden-zegel, waarbij de tanding eveneens met een lijnmachine geschiedt, waarvan de eene perforatielij minstens 3 mm. eerder begint dan de andere, zoodat de eene lijn in den rand van het vel 3 mm. verder loopt dan de andere. (J. E. BOHLMMEIJER.)

het 2de zegel het wel 5 mm. gedaald is. Op een groot blok Ned. Ind. f $2\frac{1}{2}$ en één klein blok van Holland f $2\frac{1}{2}$ is hetzelfde verschijnsel waartenemen . . . telkens eene verschuiving van een halven millimeter!

Een curieuze machine dus, waarin een vel papier lang ongeveer 560 mm, zich toch vrij kon bewegen, zonder in vaste richting door zijgeleiders te worden gecontroleerd! Werkelijk wij hebben meer inlichtingen hierover noodig . . . wie helpt ons met verder materiaal?

A. J. WARREN.

NEDERLAND en KOLONIEN. — Tanding bij de hoogere waarden. — Herhaaldelijk heb ik gewaarschuwd eenig belang te hechten aan sommige tandingverschillen, maar de liefhebbers blijven „volslagen doof”. Voortdurend strompelen ze voort met „gebruikte” stukken, en, of nu één of duizendmaal hun wordt herinnerd, dat ze in „duisternis” rondwalen, dat „gebruikt” *LIEGT*, het helpt niet! Waarom sukelt men toch zoo voort? Denkt men het beter te weten, dat men het „bewijze”? Hun is verzocht bij „geheele vellen”, of wel bij „ONgebruikte” blokken een grondbewijs voor afwijkingen in tanding of afmeting te leveren. Nooit, nooit wordt daaraan voldaan. Indien een laag karakter die specialisten *niet* specialiseert, zijn eigen booze eigenschappen tot standaard van de hunne kiest — een algemeene regel in deze wereld — wat zou een „specialist”, door zulk een „desbewust misleider” genoemd — men denke aan **Fournier's** en **Spetsiotis**-betoogen (zie eindbladzijde) — daartegen kunnen aanvoeren? Men moet aannemen dat een specialist een zegel-„bestudeerende” verzamelaar is. Zulk een moet alles „lezen”, onophoudelijk „leeren”, op elk ondergeschikt gebied zelf nasporingen doen of ze door „lectuur” trachten te verkrijgen. Doet hij dit alles niet, hij noeme zich *niet* specialist, maar . . . verzamelaar van rijp en onrijp. Leest men WARREN's artikelen, dan leert men wat „SPECIALIST” is. Maar . . . Warren leest, leert, studeert, en, hoe verre ook reeds gevorderd, gaat voort met lezen en leeren, onderzoekt eigen veronderstellingen, komt tot gevolgtrekkingen, na berekeningen van twee en meer onbekenden, maakt stellingen en trekt daaruit conclusies. Dit, dit, *dit* is „SPECIALLISME”: „tandjes meten, tandjes van *gebruikte* zegels meten” is „spelen”, zoo men daaruit gevolgen trekt, daarop stellingen bouwt! Reeds voor jaren waren er „hooge” waarden **getand** $12\frac{1}{2}$!!! **Kohl** boekt die „**kooltanding** nog!!!? **Waarom** maakt ge ze niet???

Dan hebt U nog meer tandingen, nog meer waardeloos goed om mede te spelen! — Het doet mij waarlijk leed tot al die verzamelaars van afwijkingen te *moeten* zeggen, dat zij leven in een schijnbaar onuitputtelijk idealisme, dat „droomen” de „basis” hunner „kennis” is, weten hun niet toelacht!

Ik ontvang nu weder van den Heer B. twee „gebruikte” exemplaren van de f 1.— met opdruk „Buiten Bezit.”, 't eene getand 11 : $11\frac{1}{8}$, 't andere 11 $\frac{1}{2}$: 11. Er is in September reeds over die afwijkingen bij de overdruchte f 1.-waarde gesproken. Dat die verschillen